

FINANSUTSKOTTETS UTLÅTANDE **22/2005 rd**

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen

Regeringens proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen RP 68/2005 rd

Till social- och hälsovårdsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 31 maj 2005 en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen (RP 68/2005 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att finansutskottet ska lämna utlåtande till social- och hälsovårdsutskottet.

Dessutom remitterade riksdagen den 22 september 2005 en proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen RP 68/2005 rd (RP 129/2005 rd) till finansutskottet och bestämde att finansutskottet ska lämna utlåtande till social- och hälsovårdsutskottet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- äldre regeringssekreterare Juha Rossi och försäkringsråd Matti Toivainen, social- och hälsovårdsministeriet
- budgetråd Pertti Tuhkanen och finanssekreterare Fransiska Pukander, finansministeriet
- biträdande direktör Erkki Laanterä och överinspektör Paula Väliverronen, Skattestyrelsen
- generaldirektör Jorma Huuhtanen och avdelningschef Erkki Meriläinen, Folkpensionsanstalten
- jurist Jarmo Pätäri, Akava rf
- JK Johan Åström, Finlands Näringsliv
- direktör Kaarina Knuuti, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- direktör Risto Suominen, Företagarna i Finland rf
- ombudsman Risto Heiskanen, Försäkringskassornas Förening.

Skriftligt utlåtande har lämnats av social- och hälsovårdsministeriet och Finlands Kommunförbund.

Pensionsskyddscentralen, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Tjänstemanna-

centralorganisationen FTFC har meddelat att de inte har någonting att anmärka i saken.

PROPOSITIONERNA

RP 68/2005 rd

I propositionen föreslås att sjukförsäkringslagen ska ändras så att finansieringen av sjukförsäkringen uppdelas i finansiering av sjukvårdsförsäkringen och finansiering av arbetsinkomstförsäkringen. Sjukvårdsförmånerna utgörs av Folkpensionsanstaltens läkemedelsersättningar, ersättningar för läkar- och tandläkararvoden, ersättningar för undersökning och vård, reseersättningar, ersättningar för rehabilitering, sjukvårdsersättningar som hör till det grundskydd som avses i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, ersättningar till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt de ersättningar för sjukvårdskostnader som ska betalas till EU-länder. Som arbetsinkomstförmåner finansieras sjukdagpenningen, föräldradagpenningen och rehabiliteringspenningen samt de ersättningar som ska betalas till arbetsgivarna för semesterkostnader under föräldrapenningsperioden och för ordnande av företagshälsovård. Målet med propositionen är att garantera en tillräcklig finansiering av de förmåner som beviljas vid sjukdom. Därför stärks försäkringsprincipen i samband med sjukförsäkringen genom att det skapas ett närmare samband mellan avgifterna och premierna samt förmånerna.

De försäkrade och staten ska delta i finansieringen av sjukvårdsförsäkringen med lika stora andelar. Ett undantag utgörs av de sjukvårdser-sättningar som ska betalas till EU-länder, vilka finansieras av staten. För finansiering av sjukvårdsförmånerna uppbärs hos alla försäkrade sjukförsäkringens sjukvårdspremie, vars premieprocentsats år 2006 är 1,33. Denna premie ersätter den sjukförsäkringspremie som för närvarande uppbärs hos de försäkrade och den ska i likhet med sjukförsäkringspremien uppbäras på basis av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen. När premien uppbärs på basis av pensions- och förmånsinkomster är

premieprocentsatsen emellertid 1,50, vilket motsvarar den nuvarande sjukförsäkringspremien. Sjukvårdspremien justeras genom årliga lagar.

Arbetsinkomstförsäkringen ska finansieras av arbetsgivarna, löntagarna och företagarna samt staten. Staten ska finansiera den sjukdagpenning, föräldradagpenning, specialvårdspenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibeloppet. År 2006 ska arbetsgivarna finansiera 73 procent av de övriga arbetsinkomstförmånerna och löntagarna och företagarna tillsammans 27 procent. De förändringar i utgifterna som sker därefter finansieras, med undantag för statens andel, så att förändringarna i utgifterna fördelar sig jämnt mellan arbetsgivarna samt löntagarna och företagarna.

Det föreslås att premieprocentsatsen för sjukförsäkringens nya dagpenningspremie som ska uppbäras hos löntagarna och företagarna år 2006 ska vara 0,77. Premien ska kunna avdras vid beskattningen och den ska uppbäras i samband med förskottsinnehållningen på basis av den beskattningsbara löneinkomsten och företagares arbetsinkomst. Det föreslås att den lön som ska utgöra grund för dagpenningspremien ska fastställas så att den i sak motsvarar det inkomstbegrepp som används som grund för arbetspensionspremierna. Samtidigt ändras definitionen av den arbetsinkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenning, så att grunderna för dagpenningsförmånerna och dagpenningspremierna i alla avseenden motsvarar varandra.

Avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift ska år 2006 vara 2,06. Avgiften ska erläggas på basis av samma löneinkomst som sjukförsäkringens nya dagpenningspremie grundar sig på. Avgiften höjs med 0,46 procentenheter för de privata arbetsgivarna, kommunarbetsgivarna och kyrkoarbetsgivarna. Det föreslås att sjukförsäkringsavgiften för staten och landskapet Åland, som för närvarande erlagt ar-

betsgivares sjukförsäkringsavgift till ett högre belopp än andra, vid ingången av år 2006 ska sänkas till samma nivå som avgiften för andra arbetsgivare. Detta innebär en sänkning på 0,79 procentenheter. Statsrådet ska i fortsättningen årligen fastställa storleken av sjukförsäkringens dagpenningsskatt och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Det föreslås att man ska frånga redovisningen av mervärdesskatt till sjukförsäkringsfonden. Det föreslås också att det lönebegrepp som utgör grund för arbetsgivares folkpensionsavgift ska ändras så att det motsvarar det lönebegrepp som föreslagits som grund för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och sjukförsäkringens nya dagpenningsskatt. Det föreslås också vissa andra ändringar i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift, vilka huvudsakligen är av teknisk natur. Bestämmelserna gällande finansiering i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten och i lagen om rehabiliteringspenning ändras också. Även i inkomstskattelagen görs vissa tekniska justeringar med anledning av den föreslagna nya dagpenningsskatten. Lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift upphävs.

Man har för avsikt att gottgöra höjningen av nivån på arbetsgivarnas, löntagarnas och företa-

garnas avgifter och premier genom lagförslag som ingår i separata regeringspropositioner. Propositionen hör samman med statens budgetproposition för år 2006.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2006.

RP 129/2005 rd

Under vårsessionen överlämnade regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen. Det föreslås att den proposition som överlämnats till riksdagen kompletteras med bestämmelser om ersättning för företagarnas självrisktid och finansiering av ersättningen, utvidgning av företagarnas företagshälsovård till att omfatta även sjukvård och annan hälsovård och finansiering av utvidgningen samt bestämmelser om höjning av ersättningsprocent-satsen för förebyggande företagshälsovård.

Den proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen som föreslås bli kompletterad och denna kompletterande proposition hänför sig till budgetpropositionen för 2006 och avses bli behandlade i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006, samtidigt som lagarna om finansiering av sjukförsäkringen. Bestämmelserna i 8 kap. 10 § träder dock i kraft den 1 april 2006.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Finansutskottet anser att propositionen med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen är en motiverad och betydande reformhelhet. Den kan också bidra till att Folkpensionsanstaltens finansiering blir klarare och vilar på mer permanent bas, vilket utskottet har framställt som önskvärt i samband med behandlingen av de årliga speciallagarna om tillfällig omläggning av Folkpensionsanstaltens finansiering.

Utskottet tillstyrker att propositionerna godkänns och anför inga anmärkningar mot förslagen inom ramen för sin behörighet.

Utlåtande

Finansutskottet anför

att social- och hälsovårdsutskottet bör beakta det som sägs ovan.

FiUU 22/2005 rd — RP 68/2005 rd, RP 129/2005 rd

Helsingfors den 4 oktober 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Christina Gestrin /sv (delvis)
Jyri Häkämies /saml
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent

Pirkko Peltomo /sd
Iivo Polvi /vänst
Matti Saarinen /sd
Anni Sinnemäki /gröna (delvis)
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Eva Biaudet /sv
Olli Nepponen /saml
Maija Perho /saml (delvis)
Jaana Ylä-Mononen /cent.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.